

svět katolickýma očima MONITOR

publicistický čtrnáctideník

ročník XIV., číslo 5

12. 3. 2017 / neprodejné

Z OBSAHU	Půst je dobou kladení odporu. Homilie papeže Františka	04
	Mučedníci komunismu: Maria Tuči a Bianca Krosaj	05
	Nechat se přetvářet Beránkem bez poskvrny. Kardinál Sarah o Fatimě	06
	Fiktivní filosofické rozhovory o nefiktivních problémech	09

TRADICE OTCŮ

Z traktátu „Proti bludným naukám“ od svatého biskupa Ireneje (kolem 130–200)

Hospodin, náš Bůh, uzavřel s námi na Chorebu smlouvu. (...) Přikázal milovat Boha a uložil být spravedlivý vůči bližnímu, aby člověk nežil v nespravedlnosti a nestal se nehodným Boha. Pomocí Desatera vedl člověka, aby žil v důvěrném přátelství s ním a ve svornosti se svým bližním. A to vše dělal jen pro dobro člověka, neboť Bůh od člověka nic nepotřebuje.

Všechno to činilo člověka slavným a doplňovalo mu, čeho se mu ještě nedostávalo, totiž plné lásky k Bohu, zatímco Bohu to nepřinášelo nic. Bůh přece nepotřebuje lásku člověka, je to člověk, komu schází sláva Boží; a té může dosáhnout pouze službou Bohu. Proto Mojžíš lidu říká: *Vyvol si život, abys žil ty a tvoje potomstvo. Miluj Hospodina, svého Boha, poslouchej jeho hlas a lni k němu; neboť v tom spočívá tvůj život a délka tvých dnů. A aby Pán člověka do tohoto života uvedl, vyhlásil pro všechny platné příkazy Desatera. Stejně závazné zůstávají i pro nás; jeho tělesným příchodem byly rozšířeny a obohaceny, nikoli zrušeny.*

Pokud jde o výroky vedoucí k otrocké službě zákonu, které oznámil v samotě Mojžíšovi a jeho prostřednictvím lidu, ty tehdy vhodně sloužily jejich výchově, jak sám Mojžíš říká: *A mně Hospodin v oné době přikázal učit vás nařízením a ustanovením.*

Nyní však to, co vedlo k otroctví nebo bylo pouze znamením, novým zákonem svobody zrušil. To však, co se týká přirozeného zákona a svobody a co je obecně platné, obohatil a rozšířil. Udělil lidem nesmírnou milost: stali se Božími dětmi, poznávají Boha jako Otce, mohou ho milovat z celého srdce a bezvýhradně jít za jeho Slovem.

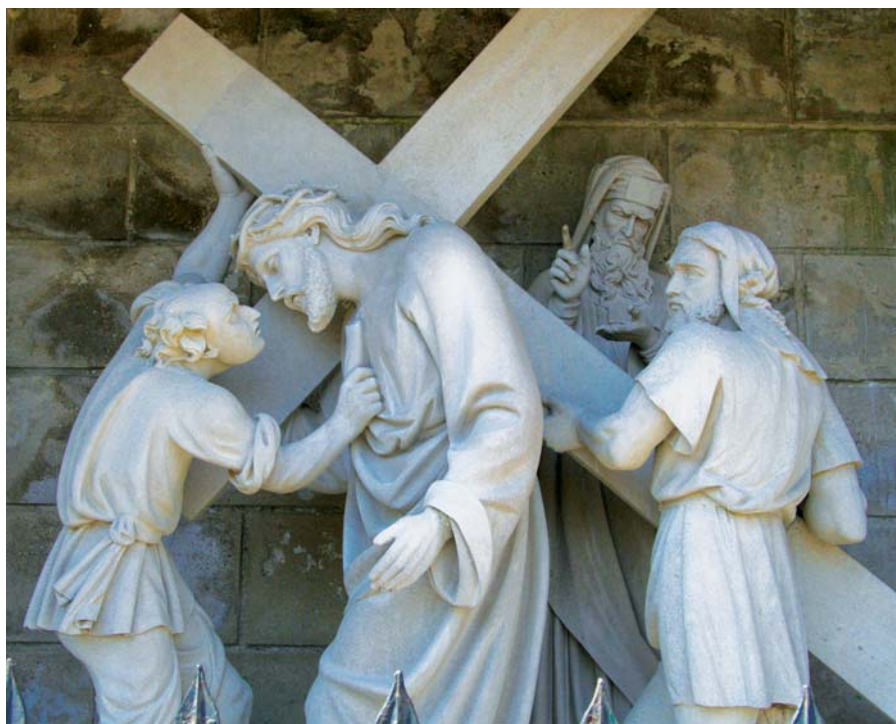

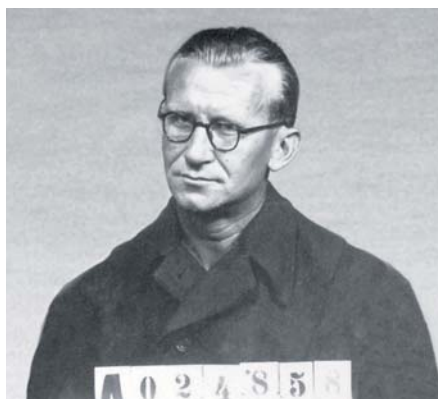
Foto: Flickr, Sharon Mollerus (CC BY 2.0)

0 svobodu je třeba zápasit

Ve stém výročí fatimského zjevení poděkovali jsme také my, čeští věřící, v údolí Cova da Iria za velký dar svobody, který je naplněním fatimských tajemství. Vzpomínám na naši národní pouť, které se s námi účastnil tehdejší papežský nuncius v České republice Mons. Josef Ender. Nádhernou atmosféru, kdy se celé, již moderně upravené údolí doplněné novou bazilikou promění při setmění v moře světél, které hučí zpěvem *Ave Maria*, jsme si i letos zopakovali. Na druhý den jsme cestovali do města Batalha, které známe v lidovém znění jako „patálie“. Je to nejenom místo bitvy, ale také nádherného gotického chrámu, který se stal mauzoleem portugalských králů a symbolem vybojované svobody portugalského národa. Při této příležitosti,

kdy jsme procházeli nádhernou křížovou chodbou dominikánského kláštera, obrátil se ke mně pan nuncius se slovy: „Jen jedno nedovedu pochopit, jak se mohla Panna Maria zjevit třem malým dětem, pasáčkům, s tak důležitým poselstvím. Kdyby to byli církevní hodnostáři, politici, nebo aspoň venkovský kaplan, bylo by to pochopitelnější. Vždyť ty děti si pletli bolševické Rusko s jejich oslíkem, jehož jméno znělo stejně – Rusco. Marně ho obraceli, nechtěl, jako se nechtělo Sovětskému svazu.“ Ve vzájemné diskuzi jsme pochopili, že právě takovéto poselství svěřené dětem ve své neuvěřitelnosti bylo dáno do správných rukou. Jako by se naplnil esej Václava Havla „Moc bezmocných“. Vždyť moc Říše zla, jak nazý-

Dokončení na str. 3

P. Titus Zeman SDB
Foto: <https://www.cirkev.cz, tkkbs.sk>

Svatý stolec přispěje na renovaci bazilik Božího hrobu a Narození Páně

Svatý stolec přispěje významným finančním obnosem na probíhající rekonstrukci baziliky Božího hrobu v Jeruzalémě a baziliky Narození Páně v Betlémě. Vatikánské agentuře Fides to potvrdil palestinský velvyslanec u Svatého stolce Issa Amil Kassissieh. O výši částky a způsobu, jakým bude darována, budou v brzké době informovat františkáni z kustodie Svaté země, sdělil palestinský diplomat. Již nyní však v zastoupení prezidenta Státu Palestina Mahmúda Abbáse a jménem palestinského národa Svatému stolci poděkoval za vyvíjené úsilí na podporu míru a spravedlnosti ve Svaté zemi a na místech, „kde se narodil a byl ukřižován náš Pán, Ježíš Kristus“.

Renovace betlémské baziliky Narození začala v roce 2013 za spolupráce tří církví – řecko-pravoslavné, arménské a katolické, zastoupené františkánskou kustodií. Edikula chrámu Božího hrobu se začala opravovat loni v květnu – také náklady na její obnovu ve výši 3,3 milionů dolarů společně hradí katolická, řecko-pravoslavná a arménská apoštolská církev. V loňském roce na ni osobními dary přispěli jordánský král Abdalláh II. a palestinský prezident Abbás. O stavu restaurátorských prací obou svatých míst pravidelně informují webové stránky Kustodie Svaté země.

RaVat

Slovenský mučedník komunismu Titus Zeman bude blahorečen

Slovenský salesián Titus Zeman, který zemřel na následky mučení a věznění komunistickým režimem, bude blahorečen. Papež František 27. února schválil dekret o jeho mučednictví, který cestu k beatifikaci otevírá. Podle vicepostulátora procesu Jozefa Sliwoně může být Titus Zeman přímluvcem za nová povolání i za vytrvalost v povolání.

Titus Zeman se narodil 4. ledna 1915 ve Vajnorech. Po dlouhodobých nemocech a náhlém uzdravení se rozhodl stát knězem, na kterého byl vysvěcen roku 1940. O osm let dříve složil první sliby jako salesián. Po pobytu v Římě studoval na Slovensku chemii a přírodní vědy a později vyučoval v různých salesiánských institutech.

Roku 1946 se postavil proti komunistickému požadavku odstranit kříže ze škol, načež byl propuštěn z gymnázia v Trnavě. Po zavření klášterů v roce 1950 se rozhodl zachraňovat mladá duchovní povolání. Dvakrát tajně převedl mladé bohoslovce přes Rakousko do Itálie, aby jim umožnil dostudovat teologii a přijmout kněžské svěcení. K útěku na svobodu pomohl Titus i některým diecézním kněžím.

Roku 1951, během třetího přechodu hranic, byl spolu s téměř celou skupinou zatčen a obviněn ze špionáže a velezrady. Prokurátor pro něj žádal trest smrti. Odsouzen byl k 25 letům vězení a ztrátě občanských práv. Za zdi trestnice prožil 13 let, během nichž byl mučen a ponižován. V Jáchymově pracoval s radioaktivním uranem. Roku 1964 byl podmíněčně propuštěn na svobodu, avšak stále byl sledován Státní bezpečností, byly na něm vykonávány i lékařské pokusy. Zemřel 8. ledna 1969 ve Vajnorech na následky mučení a věznění.

Datum blahorečení není dosud stanovené, podle vicepostulátora procesu by mělo proběhnout v bratislavské arcidiecézi.

Církev.cz

Arcibiskup Irbílu: nezmeškat čas návratu

Křesťané mohou znovu ztratit své vesnice a města na Ninivské planině, pokud jim nepomůžeme v návratu domů, varuje arcibiskup Bashar Warda. Jako chaldejský ordinář Irbílu zná situaci vysídlených křesťanů lépe než kdokoli jiný. Právě v jeho arcidiecézi se totiž shromáždila největší skupina křesťanských uprchlíků. Nyní všichni s nadějí hledí na ofenzívu iráckých vojsk. Pokud se jim podaří porazit Islámský stát v Iráku, přijde čas návratu k normalitě, který se nesmí zmeškat. Uprchlíkům je potřeba pomoci v návratu do domovů, zdůrazňuje arcibiskup Warda: „Pokud se nezasadíme o to, aby se křesťané rozhodli k návratu, a nezajistíme jim nezbytné životní podmínky, opustí Irák další velká vlna uprchlíků. Problém ovšem spočívá v tom, že vláda v Bagdádu pro to nic nedělá. Máme co do činění s marginalizací křesťanů a jezídů. Všichni mluví pouze o boji s Islámským státem. Nesmíme ale zapomínat na potřeby našich lidí.“

Arcibiskup Warda dodal, že nejlepší věc, jakou mohou západní země udělat, je předcházet dalším vlnám migrace prostřednictvím pomoci uprchlíkům, kteří zůstali na Blízkém východě, a vyvíjet na jednotlivé vlády nátlak, aby respektovaly základní práva všech obyvatel.

RaVat

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz nebo na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zaslání zpráv e-mailem. Dále nás najdete na <http://www.facebook.com/ResClaritatisMonitor>. Periodikum je distribuováno zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Nepodléhejte sebeuspokojení, varuje nigerijský arcibiskup

Význačný nigerijský arcibiskup varoval své kolegy v duchovenské službě před pocitem sebeuspokojení a jistoty, které nakonec poškozují církev. „Všiml jsem si, že našim kněžím a řeholníkům schází pravý smysl pro misi, nedostává se jim misijního odhodlání a misijní kreativity,“ řekl arcibiskup Mathew Man'Oso Ndagoso z Kaduny.

Arcibiskup Ndagoso řekl, že vidí nedostatek pastoračního plánování a realizace, což vychází z nonšalantního a apatického postoje, který by se dal nazvat „smrtícím virem sebeuspokojení“.

Postěžoval si na přístup k pastoraci, který spoléhá na zaplněné kostelní lavice díky zavedené katolické identitě. „Rádi se oddáváme euforii, že jsme dobře zavedenou římskokatolickou církví založenou na Petrově skále, aniž bychom pociťovali nutnost hlásat evangelium,“ řekl arcibiskup Ndagoso a dodal, že farníci jsou pohlcováni vlky, „aniž by to vzbuzovalo jakékoli vážné obavy, pouze sami sebe ujišťujeme, že když někteří odejdou, přijdou sami od sebe jiní“.

Arcibiskup Ndagoso zdůraznil, že očekávání, že lidé zaplní lavice, je zastaralou praktikou. Nyní nastala doba, kdy je nutno žít evangelium i navenek: „V naší době pastýř opustí 99 ovcí, aby šel hledat jednu ztracenou.“

„Musíme se proto vyhnout pokušení domnívat se, že jsme zajištěni v naší dobře etablované církvi, a nesmíme se spokojit s obrovskou účastí na mších.“

Na závěr arcibiskup Ndagoso řekl, že bychom se měli vyvarovat falešného pocitu bezpečí a mít se na pozoru před osobami, které se tváří jako Boží lidé. K tomu, aby-chom žili evangelium, je nutná ostrážitost a přesah do společnosti. Evangelium nelze žít z pocitu sebeuspokojení, uvedl.

CNA

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>.

Dokončení ze str. 1

val Sovětský svaz Ronald Reagan, naháněla hrůzu po víc než půlstoletí celému světu. Byli jsme vysmíváni, když jsme doufali a opakovali: „Musí to rupnout! Přece není možné žít stále v nesvobodě a tyranii.“

Myslím, že nikdo nezapomene na naše společné setkání právě v onen modlitební večer, kdy jsme se setkali s německými poutníky (někteří byli i našimi rodáky) u kaple na pokraji údolí, která připomíná a dokumentuje pád Berlínské zdi. Pro svět je znakem pádu bolševického Ruska rozpadlá Berlínská zeď. Pro nás je to odkaz splněného slibu Krásné Paní, Matky Ježíše Krista a naší Matky, ale je to také naplnění slibu a daru, který nám připravila dcera královská, svatá Anežka Česká.

Neslavíme Říjnovou revoluci, která se odehrála v listopadu a byla spíše pučem. A nikoho nenapadlo, že tento puč dosadí vládu kruté tyranie, která způsobila totální devastaci v tolika národech nejenom Evropy. Pouť do Fatimy se stává také příležitostí, abychom poděkovali za život a záchranu života při atentátu velkého papeže svatého Jana Pavla II., který nezapomínal na české děti a zasloužil se, spolu s politiky, jako byl Ronald Reagan a Margaret Thatcherová, za naplnění fatimského tajemství.

Mnozí chtějí objevit ještě další tajemství, které bylo snad utajeno. Církev však neschovává nikde další tajemství. Jedno tajemství, které souvisí s Fatimou, objevit musíme: **svoboda je dar, o který musíme zápat! Modlitbou, odpovědností, ale i osobní statečností!** Protože byla to také nestatečnost milionů věřících ve střední a východní Evropě, která napomáhala tomu, že Rusko se nemuselo obracet. Teprve ve chvíli, kdy stateční lidé dokázali pozvednout svůj hlas, narovnat záda a jasně vyslat signál: „Již dost! Chceme a jdeme si pro svobodu!“, nám byla darována. Bohu díky!

Domínik kardinál Duka OP
arcibiskup pražský a primas český

SLOVO KNĚZE

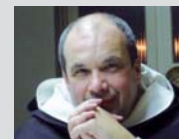
Sum. Jsem. Řekli bychom: banální fakt. Ale přitom pro každého člověka je to zároveň fakt základní. Fakt, který podmiňuje vše ostatní, co vnímáme, myslíme, rozhodujeme a prožíváme. Zkusme se u toho chvíli zastavit. Zkusme reflektovat, co znamená, že jsem.

Vždyť není samozřejmost, že jsem. Také jsem nemusel být. Kdyby se např. moji rodiče nepotkali, nemilovali a nepočali mne, nebyl bych. Nebo jsem už nemusel být zde na zemi, kdybych podlehl nějaké zhoubné chorobě, útoku či zahynul při nehodě. Mohl jsem být též postižen, takže bych nebyl schopen ani pochopit či formulovat otázku o vlastním bytí. Jistě jsou i miliony lidí, kteří si nepřechtou tento sloupek, a nikdy se nezamyslí nad faktem své existence, neboť je to tak evidentní, že jsme.

Evidentní, a přitom úžasné a tajemné. Jsem. Nejde jen o všechny okolnosti, které vedly k mému zplazení, nejde ani o vše nebezpečné a život ohrožující, čemu jsem šťastně unikl. Ono samotné bytí je nevyhovitelné. Existence věci, třeba neživých, udivuje. Kus skály či světelný paprsek. Jak to, že vůbec jsou? Co je to být? Moje vlastní existence, existence druhých lidí pak doslova fascinuje. Nejenže mohu více či méně dokonale popsat své tělo, lidský organismus. Já si též uvědomuji ten jiný svět ducha, který nosím s sebou, který mi umožňuje svět zvláštním způsobem vstřebávat, tj. poznávat a díky svobodným činům také utvářet.

To, že jsme a že o tom můžeme hloubat, je obdivuhodné. Odkazuje nás to k někomu, kdo to umožňuje. Musí zde být nějaká základní báze Existence, na které participujeme, z které se odvozuje, že i my můžeme existovat. Podobně se neobejdeme bez Ducha, který by odůvodnil možnost našeho duchovního života. V duchovní dimenzi vlastního *sum* mohu sdílet nahlédnuté hodnoty s druhými lidmi a mohu se též potkat s Ním, který především Je.

fr. Pavel Maria OP

fr. Pavel M. Mayer OP,
rektor baziliky a strážce
hrobu svatě Zdislavy

PŮST JE DOBOU KLADENÍ ODPORU

Homilie papeže Františka na Popeleční středu

Foto: Flickr, Thomas James Caldwell (CC BY-ND 2.0)

„Obráťte se ke mně celým svým srdcem... obraťte se k Hospodinu“ (Jl 2,12.13): je to zvolání, kterým se prorok Joel jménem Božím obrací k lidu; nikdo se nemohl považovat za vyloučeného: „Sezvěte starce, shromážděte děti i kojence, (...) ženicha (...) i nevěstu“ (v. 6). Veškerý věřící lid je svolán, aby se vydal na cestu a klaněl se Bohu, „neboť je dobrotivý a milosrdný, shovívavý a plný lásky“ (v. 13).

Cesta k milosrdenství

I my chceme přisvědčit této výzvě, chceme se obrátit k milosrdnému Otcovu srdci. V tomto období milosti, které dnes zahajujeme, znovu hledíme na jeho milosrdenství. Postní doba je cesta, která nás vede k milosrdenství, jež vítězí nade vším, co nás chce zdeptat nebo redukovat na něco, co neodpovídá důstojnosti Božích dětí. Postní doba je cestou z otroctví ke svobodě, z utrpení k radosti, ze smrti k životu. Popelec, se kterým se vydáváme na tuto cestu, nám připomíná náš původ. Byli jsme vzati ze země, byli jsme učiněni z prachu země. Ano,

z prachu země, avšak milujícima rukama Boha, který každému z nás vdechl ducha života a chce tak činit nadále. Chce nám dávat *dech života*, který nás chrání před jinými druhy dechu. Před dusivou *dýchavičností* vyvolanou naším sobectvím,

Postní doba je dobou návratu k dýchání, dobou otevření srdce dechu Jediného, který je schopen proměnit náš prach v člověčenství.

dusivou dýchavičností způsobenou málčernými ambicemi a tichou lhostejností; dýchavičností, která dusí ducha, omezuje horizont a umrtvuje tlukot srdce. Boží dech života nás chrání před touto dýchavičností, která zhasí naši víru, ochlazuje naši lásku a odnímá nám naději. Žít postní dobu znamená toužit po dechu života, který nám uprostřed

bahna našich dějin nepřestává podávat náš Otec.

Boží dech života nás osvobozuje od této dýchavičnosti, kterou si často-krát neuvědomujeme, a kterou jsme si dokonce zvykli „normalizovat“, třebaže její účinky jsou patrné. Připadá nám „normální“, protože jsme si zvykli, že dýcháme vzduch rozředěné naděje, smutku a malomyslnosti, dusivý vzduch paniky a nevraživosti.

Odpor proti dýchavičnosti

Půst je dobou kladení odporu. Odporu proti dýchavičnosti ducha zamořeného lhostejností, ledabylým chápáním druhého jako toho, do něhož mi nic není, a každým pokusem o zlehčování života zejména těch, kdo na svém těle nesou tíži mnohé povrchnosti. Postní doba je odporem proti toxickému znečišťování prázdny a nesmyslnými slovy, neomalenou a unáhlenou kritikou, zjednodušujícími analýzami, které nejsou s to dobrat se složitosti lidských problémů, zejména těch nejvíce trpících lidí. Půst je dobou odporu. Odporu proti dýchavičné modlitbě, která uklidňuje naše svědomí, proti almužně, která nás naplňuje zado- stiučiněním, a proti postění, které skýtá pocit uspokojení. Půst je dobou kladení odporu proti dýchavičnosti rodící se z intimismu, který vyobcovává, nechce dosáhnout Boha a odtahuje se od Kristových ran, které jsou přítomny v ranách jeho bratří; tedy z takové spirituality, která redukuje víru na kulturu ghetta a vyobcovávání.

Doba paměti a tázání

Postní doba je dobou paměti, dobou přemýšlení a tázání: co by z nás bylo, kdyby nám Bůh zavřel dveře? Co by z nás bylo bez jeho milosrdenství, které nám neúnavně odpouští a vždycky nám dává příležitost k novému začátku? Postní doba je dobou tázání: kde bychom byli bez pomoci mnoha mlčenlivých tváří těch, kdo nám tisícerými způsoby poda-

li ruku, velmi konkrétními skutky nám vrátili naději a pomohli znovu začít?

Postní doba je dobou návratu k dýchání, je dobou otevření srdce dechu Jediného, který je schopen proměnit náš prach v člověčenství. Není to doba protrhání si šatů tváří v tvář zlu, které nás

obklopuje, ale spíše k vytváření prostoru pro dobro, které můžeme prokazovat ve svém životě tím, že se zbavíme toho, co nás izoluje, uzavírá a paralyzuje. Postní doba je čas soucitu – řečeno spolu se Žalmistou: „Vrať mi radost ze své ochrany [Hospodine] a posilni mou velkoduš-

nost“, abychom svým životem zvěstovali tvou chválu (srov. Žl 51,14) a aby se prach, kterým jsme, mocí tvého dechu života stal „prachem, který miluje“.

Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Mezilitulky redakce)

MUČEDNÍCI KOMUNISMU

Maria Tuçi a Bianca Krosaj

Mezi oběťmi komunistického režimu v Albánii nacházíme vedle biskupů, kněží a řeholníků také laiky. V dnešním čísle seriálu pojednáme o osudech dvou žen, které se staly pro svou víru mučednicemi.

Blahoslavená Maria Tuçi

Narodila se 12. března 1928 v obci Ndër-fushaz v blízkosti města Rrëshen v okrese Mirditë na severu Albánie. Byla dcerou Nikolly Marka a Dily Tuçiových. Studovala ve Shkodrë na gymnáziu, které spravovaly sestry františkanky (Chudé sestry Nejsvětějšího Stigmatu sv. Františka – stigmatistky, založené v 19. století blahoslavenou Annou Lapini v Itálii). Později chtěla vstoupit do tohoto řeholního společenství a stala se postulankou této kongregace. Podle pamětníků byla velmi krásná, inteligentní a také zbožná. V roce 1945 se podílela na rozdávání protikomunistických letáků před prvními poválečnými volbami v zemi. V roce 1946 získala díky řeholi sester františkánek zaměstnání a byla poslána spolu se svou příbuznou Davidou Gjonmarkaj na práci do obecné školy v obci Gozan, v regionu Mirdita. Byla velmi obětavá, často dětem kupovala základní pomůcky do školy za vlastní peníze. Aby mohla navštívit mši svatou, neváhala putovat do kostela vzdáleného šest až sedm kilometrů. Koncem 40. let byli donuceni všichni řeholníci a řeholnice cizího původu, což byly také sestry stigmatistky, opustit Albánii, takže Maria už neměla možnost vstoupit do kongregace.

Maria byla zatčena 11. srpna 1949 komunistickými bezpečnostními orgá-

Blahoslavená Maria Tuçi. Foto: Wikimedia Commons

ny ve svém rodišti spolu s dalšími příbuznými v souvislosti s případem vraždy okresního tajemníka komunistické strany Bardhoka Biby, která se udála 7. srpna téhož roku. Spolu s ní se ocitlo ve vazbě kolem 300 osob, které byly obviněny z podílu na protikomunistickém odboji. Maria byla v této kauze obětím beránkem a také jedinou ženou. Jednalo se o evidentní zneužití vraždy komunistického funkcionáře, podobně jako v Československu například v Babicích – okres Mirdita byl totiž jeden z mála re-

gionů v zemi s převahou katolického obyvatelstva. Podle svědectví spoluvězňů byla ve vězení krutě týrána, například ji přinutili se svléknout donaha, strčili ji do pytle spolu s kočkou a pak byla tlučena holí. Byla s dalšími vězni držena v podzemní kobce ve tmě, chladu a nedostatku vzduchu. V jednom ze svých dopisů z vězení napsala: „Všechno mučení může zničit jen mé tělo.“ Jeden z velitelů Sigurimi se jí snažil získat ke spolupráci, ale ona to rozhodně odmítla. Byla odsouzena na tři roky odnětí svobody nepodmíněně.

Po mučení byla převezena do nemocnice ve Shkodrë, ale přátelé ji vzhledem k rozsahu trýznění téměř nepoznali. 24. října 1950 ve Shkodrë zemřela. V 90. letech byly její ostatky exhumovány a přeneseny do kostela ve Shkodrë, spravovaného sestrami františkankami.

Maria je jediná žena mezi 38 albánskými mučedníky, kteří byli 5. listopadu 2016 ve Shkodrë prohlášeni za blahoslavené.

Bianca Krosaj

Mezi další oběti komunistického teroru patří mladá věřící katolička Bianca Krosaj. Pocházela rovněž z katolického regionu v severní Albánii Mirdita, konkrétně z horské obce Kacinari. Byla zatčena v srpnu 1947, kdy jí bylo teprve 20 let.

Byla obviněna z podpory protikomunistických skupin, které měla zásobovat jídlem a léky. Od prvního dne zatčení byla krutě mučena – bita dřevěnou holí, mokřým provazem, do podpaží jí byla vyšetřovateli kladena vejce z vařící vody a dostávala také elektrošoky. Přesto se odmítala přiznat, jmenovat další oso-

by a zřít se své víry. Dozorci ji následně nutili jíst denně sůl, odpírali jí vodu a podávali jí i léky, které měly oslabit její vědomí. Přesto se odmítala vyšetřovatelům podřídit. Ve své zuřivosti jí vytrhli kleštěmi několik zubů a aby ji ponížili, ostříhali ji dohola. Po čtrnácti měsících utrpení zemřela na jaře 1949 na tuber-

kulózu. Svým životem vydala svědectví o věrnosti Bohu a své zemi.

Vojtěch Vlček

*Mgr. Vojtěch Vlček,
historik a pedagog, spolupracovník Ústavu pro studium totalitních režimů*

NECHAT SE PŘETVÁŘET BERÁNKEM BEZ POSKVRNY

Robert kardinál Sarah o Fatimě

Francouzské nakladatelství Traditions Monastiques u příležitosti stého výročí zjevení Panny Marie ve Fatimě vydalo o něm knihu pro děti od Élisabeth Tolletové a Jeanne-Marie Storezové. Kardinál Robert Sarah uvedl tuto knihu svou předmlouvou. Jeho hluboká slova mohou být také vhodným uvedením do cyklu o Fatimě, který bude vycházet v následujících číslech *RC Monitoru*.

„Kéž bych jen mohla do všech srdcí vnést oheň, který mám ve svém srdci a jenž působí, že tolik miluji Srdce Panny Marie!“ zvolala blahoslavená Hyacinta. Rok 2017 je rokem stého výročí zjevení nejsvětější Panny Marie ve Fatimě. Je nám tak dána příležitost, abychom zhodnotili, jak jsme přijali poselství, které nám Bůh chtěl adresovat uprostřed bouře, jež otřásla Evropou na počátku 20. století: uprostřed světové války, jejíž krutost přesahuje naše chápání (taková, že v jediném dni 22. srpna 1914 bylo napočítáno 27 000 padlých francouzských vojáků, což z tohoto dne činí nekrvavější den v dějinách Francie!), komunistické revoluce v Rusku s její dlouhou řadou vraždění... Od roku 1917 do roku 1918 byla Evropa pokryta mrtvolami miliónů vojáků a nevinného civilního obyvatelstva: mužů, žen, dětí...

Je správné, že mluvíme o dětech, neboť tři z nich Panna Maria vyvolila k tomu, že k nim od května do října 1917 promluví: tři chudé děti ze zapadlé dědiny v zemi umístěné na okraji evropského kontinentu, která zůstala stranou těchto krvavých bouří – z Fatimy v Portugalsku.

Co řekla Panna Maria blahoslaveným Františkovi a Hyacintě Martosovým a jejich sestřenci Lucii Dos Santos, budoucí karmelitánce v Coimbře? Kniha, kterou s radostí uvádím, to vysvětluje dětem tohoto nového tisíciletí a prokazuje přitom pozoruhodnou pedagogickou schopnost: každá kapitola představuje jeden aspekt fatimského poselství („Naslouchám“), pak následuje jeho aktualizace pro děti 21. století („Chápu“) a osobní rozhodnutí („Také já“).

Evangelium bez kudrlinek

Při čtení této krásné ilustrované knihy můžeme hned pochopit, že naši současníci, jejichž mentalita je proniknuta relativismem a hédonismem, mají velmi zapotřebí obrácení svého srdce, chtějí-li pochopit hluboký smysl fatimského poselství. Nicméně autoři sázejí na to, že děti – a to bezpochyby mnohem snadněji než dospělí – jsou schopné spontánně přijmout ty aspekty ve fatimském poselství, které se mohou zdát příliš tvrdé či přísné, a mají pravdu. Nevyvolila si naše nebeská Matka ve Fatimě – stejně jako

v Lurdech, v Pontmainu či v La Salette (abychom uvedli jen některá z nejznámějších zjevení) – právě děti, a to chudé děti, aby nám odhalila tajemství svého neposkvrněného Srdce? Co je toto tajemství? Není to nic jiného než evangelium, avšak evangelium bez kudrlinek, nepřizpůsobené či neustupující duchu tohoto světa, který chce být otevřený vůči všemu, „tolerantní“, nenáboženský a amorální. Vždyť tato dobrá zpráva evangelia je poselstvím spásy! A my víme, že blahoslavený František a Hyacinta vzali tak vážně spásu duší, že každý den přinášeli oběti, často tvrdé pro malé děti, „za obrácení hříšníků“, a to až k úplné oběti svého mladého života, když je nemoc odvádí z tohoto světa ve věku 10 let. Neřekne blahoslavený František, který dobře pochopil smysl pojmů „oběť“ a „darování se“: „Panna Maria a samotný Bůh jsou nekonečně smutní. Je na nás, abychom je utěšovali!“? Také tento svět, zdánlivě radostný, zalitý světlem všech možných barev, opilý a hlučící štěstím, je svět nekonečně smutný, protože je zamořený hříchem a slepým násilím. Již jen čistota, nevinnost

a oběti dětí mu mohou navrátit pravou radost, jež přichází z nebe. Co se týká Lucie, učiní totéž co svatá Bernadetta Soubirousová a stáhne se až do své smrti v roce 2005 do ticha a modlitby v ústraní kláštera. Vždyť Panna Maria jí řekla, že bude žít dlouho, aby skrze svůj život obětovaný v celopalu lásky mohla šířit úctu k jejímu neposkvrněnému Srdci.

Jsme připraveni k oběti?

A my? Jsme připraveni přijmout tyto pojmy, které jsme víceméně vymazali či odstranili z našeho jazyka: oběť, pokání, nahrazení urážek, zasvěcení? A přesto ony odpovídají duchovním skutečnostem, které jsou podstatné, neboť jsou všechny přítomny ve vykupitelském kříži našeho Pána Ježíše Krista a jsou jím přijaty. Jsem velmi vnímavý pro starost všech těch rodičů, kteří touží, aby křesťanská výchova jejich dětí byla proniknuta těmito nezbytnými skutečnostmi, jež jsou zárukou radosti na této zemi a věčného štěstí v naší konečné vlasti, do níž všichni putujeme.

Jsou to prostředky posvěcení, které nám paní Tolletová a Storezová kladou před oči, prostředky křesťana, který si je vědom toho, že – jak řekl Pán blahoslavené Anděle z Foligna, velké italské mystičce, jež žila v 13. století – „Nebylo to něco pro zasmání, že jsem tě miloval“. Ano, tím, kdo může zachránit hříšníky z beznaděje a tak z pekla – které tři fa-

Foto: <http://www.traditions-monastiques.com>

timské děti mohly vidět –, je jedině Ježíš, a to Ježíš ukřižovaný.

Jak nám to fatimské děti ukázaly svým životem, jde o to nechat se přetvořit Boží láskou, jeho milosrdenstvím, jež nám Ježíšův kříž zjevuje v plnosti. Když kontemplujeme rány Pána Ježíše, zvláště ránu jeho probodeného Srdce, s nímž je neposkvrněné a bolestné Srdce Mariino vnitřně spojeno, jsme povoláni k tomu, abychom se nechali přetvářet tím, který je Beránkem bez poskvrny, dokud se s ním nestaneme jedním.

Přeji tedy, aby se tato krásná kniha četla v rodinách, aby slunce Fatimy vždy více zářilo v srdcích dětí a jejich rodičů.

Robert kardinál Sarah

<http://www.traditions-monastiques.com>

Přeložil fr. Štěpán Maria Filip OP
(Mezitimulky redakce)

Robert kardinál Sarah,
prefekt Kongregace pro
bohoslužbu a svátosti

NEJÚŽASNĚJŠÍ DOBRODRUŽSTVÍ

Jak oživit touhu po Bohu

Ztratil jsem chuť zakoušet Boha? Zvykli jsme si žít svoje životy bez něho? V duchovním životě dnes určitě nemůže existovat větší potřeba než snažit se navrátit touhu po Bohu.

„Když pojedli, zeptal se Ježíš Šimona Petra: „Šimone, synu Janův, miluješ mne víc než ti zde?“ (Jan 21,15)

Je-li zamilovanost do Boha tím nejúžasnějším dobrodružstvím, kterého se lidské srdce může dočkat, proč tedy je tak málo těch, kteří jsou ochotni se do něj vrhnout? Proč taková nechuf

hledat tvář Toho, od něhož pochází největší možné dobro? Je tomu snad proto, že touha – eros – je již natolik mdlá, že jsme ztratil chuť zakoušet Boha? Ale jak je to možné? Je těžko uvěřitelné, že by Bůh, kterého známe jako největší Lásku, do takové míry ztratil dobrou pověst. V duchovním životě dnes určitě nemůže

existovat větší potřeba než snažit se navrátit touhu po Bohu, bez které jsme již tak navyklí žít.

Kde tedy začneme? Začneme třeba u Pascala, který v *Myšlenkách*, svém nedokončeném díle na obranu křesťanské víry, popisuje tři velmi odlišné kategorie lidí. Za prvé, píše, jsou ti, kteří proto, že

Giotto di Bondone: Poslední soud (1306). Foto: Wikimedia Commons

již našli Boha nebo dovolili, aby je Bůh našel, jsou rozumní a šťastní. Toto jsou světci, všichni ti úžasní bojovníci duchovního světa, kteří jsou tím pádem, slovy Paula Claudela, „hodni plamene, který je stravuje“. Stejně jako Maria, Matka Boží, kterou ozařuje světlo Toho, kterého zprostředkovává ostatním, představují čirou a soustředěnou ochotu žít pro Boha; nic nebude moci stát v cestě jejich čisté a neochabující horlivosti. Zde je tedy velké povolání ke svatosti, siréna, kterou slyšíme všichni; a v soumraku našeho života budeme my, všichni pokřtění, souzeni podle toho, jak jsme na toto volání odpověděli. „Budete-li tím, kým máte být,“ zvolala svatá Kateřina Sienská, „zapálíte celý svět.“

Nikdy se nevzdávat

Kdo by ve svých nejsvětějších chvílích netoužil dosáhnout takových výšin svatosti? Pak jsou tu ti, kteří ještě musí Boha najít, proto nepřestávají hledat a jsou odhodláni pátrat po znameních jeho přítomnosti. Pronásledování Bohem, tolika ozvuky poezie transcendentna – řečeno krásnými slovy starého přítele a rádce –, hladovějí po pravdě, jejíž obrysy všude hledají. Jsou jako Kafka, jenž toužil – jak tvrdil –, „být věrným služebníkem milosrdenství. Možná se to stane – a možná

ne. Možná je toto tiché, a přesto nepokojné čekání předzvěstí milosti nebo samotnou milostí. Nevím. Ale to mi nevadí.“ Pro tyto zmučené duše je důležité, aby se nikdy nevzdávaly a využívaly každého okamžiku k tomu, aby zůstaly hodny Boha. „Nauč nás starat se,“ žádá T. S. Eliot v básni *Popeleční středa*, „a nestarat se. Nauč nás sedět tiše.“ Ano, i mezi trním a bodláčím, které překáží při hledání.

V soumraku našeho života budeme všichni souzeni podle toho, jak jsme odpověděli na Boží volání.

A je jedno, jak dlouho to trvá nebo jak bolestivý je jejich pocit zdánlivé Boží nepřítomnosti, oni neustávají. Pascal by to rozhodně schválil; vskutku, většinou mezi ně řadil i sám sebe. A kvůli nezkrusšené vytrvalosti při jejich hledání je prohlášen za nejrozumnější lidi, přestože jejich nepokoj způsobuje, že jsou nešťastní. „I když přicházím pozdě,“ říká ambrosiánská liturgie ve Svatého týdnu, „nezavírej dveře. Přicházím, abych na ně tloukl. Otevři dveře tomu, kdo tě s pláčem hledá, milosrdný Bože; přijmi mě do svého příbytku, dej mi chléb Království.“

Ani nebe, ani peklo

Což nás přivádí k třetí a poslední kategorii, k těm, kteří nehledají Boha ani nejví zájem o to, aby je Bůh vyhledal; naprostá bezcíllost jejich duše způsobuje, že nejsou rozumní ani šťastní. Jak by řekl Aristoteles: ztratili „dobro intelektu“. Skomírají v jakési předsíni duše a na jakémkoli rozhodnutí, které v tomto stavu učiní, nebude nakonec záležet. Je to místo, kde nic vychází z ničeho. Dante, jehož pero se smáčelo v ironii, je ponechal setrvávat v předsíni věčnosti, protože, jak napsal, nejsou dost dobří na to, aby šli do pekla. Ve skutečnosti o ně nestojí ani nebe ani peklo. Jak by mohli jít do nebe? Vždyť o toto místo nejví prázdný zájem a odmítli by být jen uvažovat o radosti, kterou Bůh připravil těm, kteří ho milují. Kromě toho se jedná o místo, které je pro ně nesnesitelně světlé a příliš krásné.

Pokud jde o peklo, strážci tohoto smutného města by ani v nejmenším neměli zájem o duši tak mdlou, že i k volbě mezi těmito dvěma místy by se stavěla naprosto lhostejně. Jejich přítomnost by v jistém smyslu jen snižovala úroveň onoho místa. Jak vypravěč v knize Forda Madoxe Forda *Nejsmutnější příběh* odpověděl na otázku, jaké to je být manželem ženy, která ho po většinu trvání manželství podvádí: „Nevím. Prostě necítím vůbec nic. Není to peklo a rozhodně to není ani nebe. Takže předpokládám, že se jedná o nějaký mezistupeň. Jak tomu říkají? Limbus.“

On i Dante samozřejmě museli vědět, že neučinít rozhodnutí je také rozhodnutí; takže nakonec tyto duše pod tíhou takovéto lhostejnosti nevyhnutelně klesají do hlubin pekla. Ocituji slova moudrého a svatého kněze, kterými odpověděl na otázku, jaké je peklo: „Je to místo, kde duše říká Bohu ‚nechci milovat. Nechci být milována. Chci být jen sama. Navěky.‘“ Bůh ji vezme za slovo a strpí, aby si duše, jež sama sebe zatracuje, spálila i ten poslední most k blaženosti.

Povzbuzování a příklad

Takže má-li se nám alespoň částečně podařit obnova touhy po Bohu, které Monsignor Knox říkal ‚mít chuť na věčnost‘, potřebujeme vědět, s kterou kategorií lidí máme co do činění a podle toho je od-

povídajícím způsobem oslovit. A za tímto účelem podotýkám, že sice neexistuje příliš mnoho argumentů, které by dokázaly probudit mrtvé, tj. duše těch, kteří se již zcela odpojili od Boha, a nejsou zapotřebí naprosto žádné argumenty k přesvědčování světců, existují alespoň dvě věci, na které se může upnout duše poutníka, aby jí pomohly při hledání Boha. První z nich je povzbuzování. Naléhejte na takového člověka, aby nikdy neklesal na mysli a nikdy se nevzdával. Protože v jistém hluboce tajemném smyslu již samotná skutečnost, že se nevzdává, je důkazem, že vítězství nemůže být daleko. K velkému tajemství milosti předcházející patří to, že svatost lze nalézt v osobním

zápase. „Upokoj se,“ řekl Ježíš Pascalovi v temné noci jeho duše, „nehledal bys mě, kdybys mě už nenašel.“

A ta druhá věc? Příklad. Především váš vlastní. Ať ten, kdo opravdově hledá, ví, že není sám, že i vy zápasíte o to, abyste dokázali vyjádřit lásku, kterou možná necítíte, zaměřenou na Boha, kterého nevidíte. Jak Ježíš říká Pascalovi prožívajícímu úzkost nejistoty: „Myslel jsem na tebe při mém utrpení. Proléval jsem krev za tebe.“ Kristus nás miluje s takovou intenzitou, která nekonečně přesahuje i tu lásku, kterou tak pošetile plýtváme na naše vlastní hříchy.

A konečně, nepamínejme, že součástí toho všeho je svědectví modlitby,

zejména naší vlastní, o které nám Pascal připomíná, že ji sám Bůh ustanovil, aby nám udělil důstojnost stát se příčinou změny. Prostřednictvím našich modliteb můžeme přivodit právě to, po čem ze všeho nejvíce toužíme, což je radost a pokoj těch, kteří již okusili Boží dobrotu.

Regis Martin

<http://www.crisismagazine.com>

Přeložil Pavel Štíčka

(Mezitimulky redakce)

Regis Martin, profesor teologie na Františkánské univerzitě v Steubenville v Ohio

FIKTIVNÍ FILOSOFICKÉ ROZHOVORY O NEFIKTIVNÍCH PROBLÉMECH

Relativismus jako důvod tolerance

V této rubrice bychom chtěli postupně předkládat krátké úvahy filosofického typu v dialogické podobě. Naznačíme myšlenky, které spíše ukáží směr, než aby zachytily často složité problémy v jejich hloubce. Dnes budeme svědky diskuze dvou přátel F a N. F je filosofem, N toho o filosofii moc neví. I přesto, že se nám podaří být jen u části jejich rozhovoru, bude to určitě užitečné.

N: Dnes se na přednášce mluvilo o toleranci. Profesor nám říkal, že se ve společnosti rozšiřuje xenofobie. Prý je to velmi nebezpečné a může za to nedostatek respektu k názorům a životním postojům druhých lidí. Každý z nás se k tomu měl vyjádřit.

F: Co jsi řekl?

N: Všichni spolužáci s profesorem souhlasili. Já jsem řekl, že znám několik lidí, kteří jsou přesvědčeni, že některé názory a životní styly nejsou dobré a přitom si o nich nemyslím, že by byli xenofobové. Měl jsem na mysli tebe a tvé přátele, s nimiž často diskutuješ.

F: A co on na to?

N: Rozčlivil se. Takové lidi prý velmi dobře zná. Ihned namítl, že není možné roz-

lišovat pravdivé a mylné názory a že nelze odlišovat dobrý a špatný životní styl. Já jsem se odvážil zeptat proč? Odpověď zněla: protože naše poznání je relativní. Pak se pustil přímo do mě: „Nebo si snad ty a lidé, o nichž se zmiňuješ, myslíš, že jste v pozici nějakého boha a dokážete určit, co je pravda a dobro pro všechny lidi? Jste omezení a vaše názory jsou také omezené. Jak si můžete dovolit povyšovat své omezené názory nad všechny ostatní a hodnotit jimi životy druhých lidí? To je neuvěřitelná nadutost!“ Když se ode mne odvrátil, oznámil triumfálně ostatním studentům: „Názory lidí nejsou ani pravdivé, ani mylné, nýbrž prostě různé. A to samé platí o jejich životních stylech – žádný z nich není lepší či horší. Je jenom

odlišný. Názory a postoje vytváří bohatou pluralitu, která je žádoucí. Musíte se ji naučit tolerovat a respektovat! Postoje, jaké má váš kolega, patří do středověku, ne do dnešní demokratické doby. Právě ony jsou příčinou xenofobie, o které jsem mluvil na začátku.“

F: Co bylo dál?

N: Všichni se na mě dívali dost nevráždě. Radši jsem už mlčel. Ani jsem nevědě, jak bych se měl bránit. Co jsem jim měl vlastně říct? Byl jsem dost nejistý.

F: Chápu tě. Jít za této situace do diskuze nemá prakticky cenu. Diskuze je smysluplná, když názoroví oponenti chtějí slyšet stanovisko toho druhého a jsou ochotni zvážit jeho důvody. Je k tomu potřeba dobrá vůle na obou stranách a taky hod-

ně času. Složitě otázky nelze zodpovědět za deset minut. Ani jedna přednáška na to nestačí. Myslím, že nic z toho nebylo v případě vaší dnešní debaty splněno.

N: O přestávce ale za mnou přišel Karel s Monikou a chtěli se o tom se mnou ještě bavit. Neměl jsem zrovna žádné argumenty po ruce. Jak bys postupoval ty?

F: Nejprve je třeba pochopit, proč je po vás požadována tolerance k jiným názorům. Profesor důvod uvedl – relativismus lidského poznání. Docela nepříjemně tě uzemnil. Udělal z tebe namyšleného hlupáka. Chtěl, abys pochopil, že názor každého člověka je hodný respektu a nesmí být snižován jako nehodnotný. Když o něm řekneš, že je nepravdivý, znehodnocuješ ho. Stejnou logiku uplatnil i ve vztahu k životním stylům lidí. V této optice jsou všechny způsoby života stejně hodnotné, a tedy stejně respektu hodné. Příště, budeš-li mít odvahu, můžeš namítnout: když má každý svou pravdu a nelze ho vystavovat kritice, když názor každého má být respektován a tolerován, proč kritizujete a zesměšňujete můj ne-souhlasný názor na relativismus? Vždyť i ten, kdo relativismus nesdílí, projevuje své stanovisko a v logice relativismu si zaslouží být akceptován. Proč ke mně neuplatňujete respekt a toleranci?

N: To asi neznáš našeho profesora. Víím, co by mi odpověděl: netolerantní názory žádnou toleranci nezaslouží.

F: Pak se ho zeptej, jak pozná, který názor je tolerantní a který nikoliv. Když ti to začne s velkou dávkou jistoty vysvětlovat, vznes otázku, proč se jím deklarovaná zásada relativismu netýká jeho schopnosti rozlišovat názory nezávadné (tolerantní) a závadné (netolerantní). Rozlišení se přece děje poznáním a to má být podle jeho samotného přesvědčení relativní. Relativní poznání nesmí uplatňovat nárok na absolutní platnost a jistotu.

N: To je trochu složité. Nevím, co by mi na to řekl. Je ale pravda, že nás často varuje před jednoduchými řešeními. Populisté prý předkládají jednoduché recepty na problémy, které jsou ve skutečnosti velmi komplikované.

F: No vidíš, to je mu třeba připomenout. Sám se teď dostal do situace „populisty“. Tvrdit, že máme být k názorům a život-

ním postojům druhých tolerantní, protože nikdo z nás stejně není schopen poznat, kde je pravda a dobro, je hodně jednoduchá myšlenková zkratka. Celá věc je mnohem složitější. Kdyby to měl váš profesor poctivě odůvodnit, hodně by se při tom zapotil. Velmi brzy by narazil na komplikace, které by ho vyvedly z jeho vytrubovaných nejistot.

N: Toho bych byl rád svědkem. Ale nedokážu si představit, že by se něco takového mohlo stát. Sice nám často klade na srdce, že dialog je lepší než násilí, když mu

Foto: Flickr, berendbotje54 (CC BY 2.0)

Tvrdit, že máme být k názorům a životním postojům druhých tolerantní, protože nikdo z nás stejně není schopen poznat, kde je pravda a dobro, je hodně jednoduchá myšlenková zkratka.

však někdo položí nepohodlnou otázku, hned ho dost nedialogicky utne. Tak jako to udělal dnes se mnou.

F: Tak si alespoň takovou diskuzi s ním představ a dokonči ji ve své mysl. Navíc bych si tipnul, že ne všichni tvoji spolužáci budou tak ideologicky zablokovaní.

N: To ne, někteří diskuzi dokonce vyhledávají.

F: Je tedy třeba vidět toto. Jestliže někdo vyznává relativismus, pak ho nuťte, aby byl důsledný a nedopouštěl se myšlenkových faulů a podvodů. To, co ti dnes váš profesor udělal, byla podpásovka. Když

se mu to hodí, je relativista každým coulem. Když se ale setká s nepohodlným protinázorem, svůj relativismus odkládá a s velkou jistotou poznává, že názor jeho oponenta není přijatelný. Jak to může proboha vědět? Vždyť se sám vysmál všem, kdo trvají na nějakých jistotách, kdo si myslí, že poznali pravdu a to, jaký je dobrý a špatný způsob života. Proč na to najednou zapomíná? Odkud bere schopnost oddělovat od sebe názory správné-tolerantní od názorů nesprávných-netolerantních? Nepovažuje snad ty první za pravdivé a ty druhé za mylné? Copak je snad nějaký bůh, aby určoval, kdo myslí korektně a kdo nikoli? A nemyslí si snad, že životní styl, který je v souladu se správnými-tolerantními názory, je dobrý, zatímco styl opačný, třeba ten tvůj, špatný? Odkud se v něm najednou bere taková nadutost?

N: Kdybych mu tohle řekl, tak mě asi zabije. Ze zkoušky bych letěl jak namydlený blesk.

F: Tak to dnes bohužel chodí. Učitelé tolerance a dialogu tě jednoduše netolerantně a nedialogicky vymetou. Nemůžeš čekat, že se váš profesor chytne za nos. Tvrdě po tobě půjde. Ale někteří tvoji spolužáci by se snad mohli zamyslet a uvědomit si, že je to s tím relativismem hodně podezřelé. Začnou třeba tušit, že tolerance vůbec nemůže na relativismu spočívat. Pak už je jen krůček k pochybnosti o naší údajné neschopnosti poznávat určitá jednání jako dobrá a jiná jako špatná. Možná jim začne svítat a nahlédnou, že když relativisté obviňují své oponenty z xenofobie a kdoví z čeho ještě, jen zakrývají svou myšlenkovou impotenci. Jakmile pocítí, že by měli své přesvědčení obhajovat před kritickými dotazy, ihned zpanikaří a zavalí tě ne zrovna lichotivými tituly. Ani se nepostačíš divit – rázem z tebe udělají fašistu, rasistu, nacistu apod. A s takovými ošklivými lidmi se přece diskuze nevede. Mají to opravdu báječně vymyšlené.

Roman Cardal

PhDr. Roman Cardal, Ph.D., filosof. Přednáší na vysoké škole CEVRO Institut a spolupracuje s Občanským institutem

MICHAEL NOVAK, RIP

Foto: Wikipedie, Foreign Press Center, Department of State

„Jak někdo tak chytrý může být věřící?“ – napadlo mě tehdy.

Dnes bych spíše řekl: „Jak někdo tak chytrý může být nevěřící?“ Kdyby někdo takový vůbec byl. On byl křesťan, já tehdy ne.

Zakladatel Občanského institutu Pavel Bratinka mi napsal – byl to rok tuším 1991 –, že Michael je největší Slovák duchem (Slovák stejně jako Bratinka a já) a rozhodně větší osobnost v dějinách než Dubček.

Dnes to už nezní tak příkré – o Dubčekovi si nikdo nemyslí, že byl skvělý –, ale tehdy to bylo odvážné tvrzení.

Pak jsem ho poznal. Nejskromnější člověk, s jakým jsem měl kdy tu čest se sejít. Byli jsme na jeho přednáškovém turné po Slovensku na jaře 1992. Jdeme po Bratislavě vedle Dómu sv. Martina. Michael řekne: „Pojďme dovnitř...“ Jdeme. Klekne si na lavičku u sošky Panny Marie. Nechápu, proč to dělá. Já tehdy ještě křesťanem nebyl.

Skok o rok a půl dopředu. Jsem na stáži v jedné washingtonské instituci. A nutnost se zrealizovala, večere u Michaela Novaka doma. Koupím na *Union Station* nějakou láhev vína (asi nic moc;

něco, co odpovídalo možnostem chudého studenta z Prahy).

Doma u něj: mírná hádka mezi otcem a dcerou, manželka Karen (malířka a umělkyně; zesnula dřív než on) a sestra. Sestra, která pracovala pro Pentagon nebo CIA, nebo nějak tak, svobodná, nevdaná, bezdětná. Ty jsou nejvíce loajální zaměstnankyně; provdají se za svou práci.

Skok o čtyři roky dopředu. Podzim 1997, Václav Havel pořádá Forum 2000, Michael Novak je jedním z hlavních řečníků. Večere s pár přáteli v restauraci kousek od pražského Hradu. Michael nekouří; ale řekne něco, co mě překvapilo. Vezme jednu cigaretu od Pavla Bratinky nebo Jirky Skalického – a udělá, co jsem neviděl nikdy předtím ani potom: zanoří ji do ohně svíčky, ať sama hoří. A pak s požitkem inhaluje...

Jeho nejvýznamnějším dílem byl *Duch demokratického kapitalismu* z roku 1982. Otázka: „Jaký honorář chcete, když Vaši knihu přeložíme do polštiny a vydáme?“

Odpověď: „Žádný, jen jeden výtisk pošlete polskému papeži.“

Stalo se. A tak v roce 1991 vyšla papežská encyklika *Centesimus annus*; ta

nejvíce pro-kapitalistická encyklika v dějinách papežství.

Michael Noval se narodil do chudé, výrazně chudé americké rodiny slovenského původu v západní Pensylvánii. A uvědomil si jednu věc: díky lidské tvořivosti lidé nemusí zůstat chudí. Díky kapitalismu se jim může dařit lépe. A napsal to. Tím se proslavil.

Byl poradcem prezidenta Reagana, byl americkým velvyslancem při Komisi OSN pro lidská práva v Ženevě v polovině 80. let 20. století, byl mnohým.

Ale především byl křesťanem. Kdybych měl říct, která z jeho knih měla na mě největší vliv, tak to nebyla žádná z těch slavných. Byla to kniha „Proč jsem katolíkem“ z roku 1983, když mu bylo padesát let (což je věk, kterému se pomalu blížím). To je kniha, která, mezi dalšími, mi hodně pomohla ke konverzi.

Je to dávno, patnáct, možná dvacet let. Předseda sněmovní komise pro státní vyznamenání (Jan Kasal) se obrátil na ředitele jednoho institutu s dotazem, zda by doporučil, aby Michaelovi Novakovi bylo uděleno české státní vyznamenání. Ředitel samozřejmě doporučil, ale dáblíci, kteří v něm žijí, mu našeptali poslední větu toho doporučení: „... Michael Novak neudělal nic, za co by se Česká republika musela stydět; ale bohužel nemohu garantovat, že Česká republika neudělala nic, za co by se nemusel stydět Michael Novak.“

Po mnoha, mnoha letech mi bylo řečeno, že ta věta žila svým životem v kordrech a kuloárech Sněmovny...

Zemřel v pozhnaném věku 83 let a my ostatní, kteří jsme měli tu čest ho znát, se radujeme z toho, že z laskavosti takto vstřícného a mírného člověka se nyní mohou těšit nebesští andělé.

Michaeli, *requiescat* – a časem na shledanou.

Roman Joch

MUDr. Roman Joch,
politik, publicista,
překladatel, ředitel
Občanského institutu

PODNĚTY Z 5. CELOSTÁTNÍHO FÓRA MLÁDEŽE

Ve dnech 23.–26. února 2017 se v Olomouci sešli ke společným modlitbám a diskusím mladí delegáti z českých a moravských diecézí, hnutí, řeholí, vysokoškolských společenství a spolků se svými biskupy.

Fórum, jež je součástí 6. Celostátního setkání mládeže, které se v Olomouci uskuteční v srpnu letošního roku, zorganizovala Sekce pro mládež ČBK. V diskuzích účastníků se nejčastěji objevovaly následující myšlenky:

Duchovní život jako osobní setkání s Kristem

- Potřebujeme svědectví života, vzory, osobní nasazení v modlitbě s důrazem na ztišení,
- chceme být doprovázeni ve víře a naučit se doprovázet, proto vnímáme potřebu formace v této oblasti,
- chybí nám formace a vzdělávání i po přijetí svátostí,
- zdůrazňujeme potřebu přibližovat mladým lidem Bibli a systematicky pracovat s dospívajícími ve věku 11–15 let,
- uvítali bychom ustanovení kaplana pro mládež v každém děkanátu/vikariátu, pokud je to možné, měl by být na jednom místě alespoň tři roky.

Otevřenost a komunikace v Církvi

- Jsme ochotni se angažovat nejen pro mladé, ale také ve společnosti a v životech našich farností (např. zapojením do pastoračních rad, pomoc v pohraničních oblastech), nebojte se do našich rukou vkládat zodpovědnost,
- nechceme se uzavírat do Církve, ale být lidem dnešní doby nablízku,
- je pro nás důležitá spolupráce a informovanost mezi farnostmi, hnutími a organizacemi v Církvi,
- uvítali bychom otevřenější a pravdivější vztahy Církve a společnosti a lepší a intenzivnější komunikaci uvnitř Církve (např. kdyby nám otcové biskupové jasně vysvětlovali důvody svých rozhodnutí, pokud je to možné),
- prosíme, aby kněží při hlásání učení Církve postupovali jednotně podle ofi-

Foto: © Dominik Novak / Člověk a víra

ciálního stanoviska Církve a zároveň přistupovali k lidem individuálně,

- žádáme rozšíření spolupráce s odborníky (např. psychology, gynekology, grafiky, programátory...).

Média

- Vidíme potřebu vytvořit web(y), který(é) by sdružoval(y): křesťanské recenze (filmy, knihy, divadlo), zdroje (Radio Vaticana), videa (katecheze), inspirace pro animátory (kompennium materiálů), pozvánky na akce, seznamy specialistů a ubytování apod., zvážit, jak pro to využít Signály.cz,
- chceme větší využití sociálních sítí pro propagaci.

Hlásání evangelia

- Chceme svědčit druhým především svým životem – neuzavírat se, navázat vztah důvěry, přátelství a lásky, všimnout si druhého člověka a poukazovat na Boha a společenství Církve,

- nechceme stavět víru jen na zážitcích, ale žít ji v každodennosti,
- jsme kreativní a přejeme si využívat atraktivní formy evangelizace (hudba, divadla, výstavy...), dbát na to, aby akce, které děláme, byly kvalitní a systematické, dát důraz nejen na osobní pozvání, ale i na dobrou propagaci,
- chceme, aby byly pořádány akce, které jsou přitažlivé, a to i pro nevěřící, s prostorem pro spontánní diskuzi a toužíme i po neformálním setkávání s řeholníky, kněžími a biskupy,
- chybí nám argumentační výbava, a proto potřebujeme prostor, kde se mladí mohou obeznámit s tématy, o kterých se v Církvi běžně nemluví (např. ženatí kněží, homosexualita, anulace manželství, pedofilie),
- navrhuje se zařazení křesťanských knih do veřejných a školních knihoven,
- inspirujeme se akcemi, které již fungují a nemají jen duchovní náboj (např. letní brigáda Summer job, english camp).

Rodina a společenství

- Ze strany Církve očekáváme povzbuzení a místo pro setkávání, protože je třeba podporovat stabilní společenství, do kterých je možné pozvat nové lidi,
- nesmíme zapomínat, že společenství by mělo sloužit Církvi a zažívat užitečnost,
- podporujeme různorodost církevních společenství a inspirujeme se odlišnými spiritualitami,
- vyzýváme absolventy kurzů, pořáda-

ných církví, aby nabyté dovednosti využívali ke službě,

- Církev prosíme o kurzy pro grafiky a navazující vzdělávání pro animátory a o zvážení aktualizace přípravy seminářů adekvátněji k požadavkům dnešní doby (management, psychologie...),
- potřebujeme mít dobré vzory matek a otců, toužíme se jimi stát i my,
- považujeme za důležité už s dospívajícími mluvit o předmanželské, ale i man-

želské čistotě, včetně podpory přirozeného plánování rodičovství ze strany Církve,

- žádáme prohloubení spolupráce kněží s manželskými páry při přípravě snoubenců na svátost manželství,
- nezapomínejme na to, že být otevřený k životu znamená chtít děti a že úkolem rodiny je začleňovat děti do společenství.

Delegáti 5. Celostátního fóra mládeže

PANE PREMIÉRE, PÁNI MINISTŘI...

Tisková zpráva Hnutí Pro život ČR

Hnutí Pro život ČR vyzývá k zaslání osobních dopisů, které upozorní vládu, že navzdory četným mediálním prohlášením o podpoře rodiny nabízí stát v krizovém momentu nečekaného počtu pouze jedinou „sociální službu“ – usmrcení nenarozeného dítěte.

Přestože se počet chirurgických umělých potratů v letech 2014 a 2015 opět mírně snížil, bylo jen v roce 2015 usmrceno 20 403 dětí před narozením. Nejvyšší počet umělých potratů byl registrován u žen se dvěma dětmi a u nesezdaných žen. Česká republika přitom patří k nejbohatším zemím na světě, a přesto nemá funkční nástroj, jak pomoci těm, kteří nečekaně počnou dítě.

Stát žije na úkor funkčních rodin

„Máme zkušenost, že nejdůležitější vliv na rozhodnutí ženy má otec dítěte, širší rodina a další společenské faktory,“ říká Zdeňka Rybová, místopředsdkyně Hnutí Pro život ČR a vedoucí projektu Linka pomoci, který pomáhá ženám v tísní.

Nelze však přehlížet tiché ekonomické vysávání rodin státem. To fakticky uvrhuje rodiny s dětmi do relativní chudoby a tím dělá přijetí dětí obtížnější. To se týká zvláště třetího dítěte.

Rodiny generují bohatství

Období reálného socialismu sice skončilo před mnoha lety, náklady rodičů na výchovu dětí stát ale nezajímají. Naopak zcela socialisticky práci rodičů a zisky z dobře vychovaných dětí veselé „znárodňuje“.

Oproti bezdětným se stejnou výší příjmu přispějí pracující rodiče s průměrným hrubým příjmem s prvním vychovaným dítětem státu 3,5 milionů Kč, s druhým 6,8 milionů Kč, s třetím dokonce 10,1 milionů Kč a s každým dalším dítětem se jedná o další více jak 3 miliony korun. Jsou to rodiče s dětmi, kteří v dlouhodobém horizontu generováním lidského kapitálu financují stát a kteří jsou zároveň těmito transfery nejvíce ekonomicky znevýhodňovanou skupinou.

Rodiny s dětmi založené na odpovědném manželství jsou zároveň skupinou, která pobírá nejméně sociálních dávek.

Neplodná státní politika

Přes dílčí pozitivní kroky není státní politika k rodinám s dětmi zrovna přívětivá: směšné důchodové zabezpečení žen, které upřednostnilo mateřství před kariérou, ekonomický nátlak na co nejrychlejší odložení dítěte do jeslí a zapojení žen do „pracovního procesu“ nebo devastující návrh Koncepce rodinné politiky.

Úhrnná plodnost stále leží hluboko pod hranicí prosté reprodukce 2,1 narozených dětí jedné ženě. V roce 2015 dosahovala 1,57 narozených dětí na jednu

ženu. I nadále pokračuje trend rostoucího průměrného věku matek a podíl dětí narozených v manželství v roce 2015 činil 52,2 %.

Co to změnit?

Funkční rodina založená na manželství je ve státním zájmu. Je i nejlepší prevencí tisíců potratů, skutečným řešením důchodů, migrace a trvalé udržitelnosti české společnosti.

Proto Hnutí Pro život ČR vyzývá k přehodnocení přístupu státu. Zvláště otázka bydlení a splácení hypoték je při rozhodování o životě či usmrcení nenarozeného dítěte zásadní. Pokud by např. stát nabídl skrze Státní fond rozvoje bydlení bezúročnou půjčku s možností snižování dluhu s narozením každého dalšího dítěte, bylo by to skutečné řešení. Rodiny čekající nečekaně dítě by pak nebyly pod tak silným ekonomickým tlakem volit řešení, kterého litují.

My jsme pro

Hnutí Pro život ČR věří, že umělé potraty mají alternativu. Rodina je klíčem a zaslouží si nejen rétorickou, ale skutečnou podporu.

Hnutí Pro život ČR

VARUJÍCÍ REKONSTRUKCE

Je to už rok a půl od chvíle, kdy jsme v číhoštském kostele Nanebevzetí Panny Marie uložili k věčnému odpočinku ostatky kněze Josefa Toufara. A dnes, 4. března 2017, jsme mohli sledovat rekonstrukci monstrprocesu s řeholními představenými. Jak to souvisí?

Od roku 1949 zahájili českoslovenští komunisté akce proti Církvi. Odstartovat měly procesem, jehož hlavní postavou měl být číhoštský farář Josef Toufar. Byl obviněn z inscenovaného zázraku, k němuž došlo v adventě roku 1949: na oltáři mariánského kostelíka se pohyboval dřevěný kříž. Soudruzi tvrdili, že křížem pohyboval farář pomocí drátu.

Když jsme v osmdesátých letech kostelík navštívili s našimi dětmi, zůstala jsem překvapeně stát: nejenže byl interiér velmi malý, ale především kazatelna byla umístěna neobvykle nízko, takže bylo vidět, co se v jejím prostoru odehrává. Bylo vyloučené, aby knězi nebylo vidět na ruce.

Mezi katolíky se většinou soudilo, že „zázrak“ připravili sami estébáci. Už v románě „Mirákl“ ale poukázal Josef Škvorecký na mezery v této teorii. Autor Toufarova životopisu Miloš Doležal píše: „Dlouhá léta jsem si myslel, že šlo o provokaci StB. Když jsem ale znovu a dů-

kladně procházel život Josefa Toufara, mluvil s očitými svědky, dnes jich žije asi deset, a procházel výpovědi estébáků zaznamenávající průběh vyšetřování, došel jsem k přesvědčení, že pohyb křížku je stoprocentně nevysvětlitelný a tajemný.

Foto: <http://www.slovansky-institut.cz/>

Měli bychom si stále připomínat, jak vypadá spravedlnost v podání komunistů.

Technická skupina StB se v kostele několikrát pokoušela sestrojít takový mechanismus, ale nikdy se jí to nepodařilo. Jeho model sestrojili až v dílnách v Bartolomějské v Praze.“

Vyšetřovatelé se snažili surovým bitím vytlouci z Toufara nějaké přiznání,

ale nepovedlo se. Farář jim zemřel pod rukama a tak museli pro monstrproces zvolit jinou koncepci. Před soud postavili představitele řeholních řádů, v jejichž kláštorech „našli“ zbraně, a pak v noci z 15. března 1950 řeholníky rozvezli a klášterní komunity rozprášili. Studenti pražské právnické fakulty uspořádali rekonstrukci tohoto procesu a my jsme měli příležitost (už po deváté) si připomenout, jak může vypadat spravedlnost v komunistickém státě.

Bohužel, nejen to! S blížícími se volbami začínají některé politické subjekty naznačovat, že nastal čas přibrat komunisty do vlády. Argumentuje se tím, že se za poslední léta rozlezi i do jiných stran, takže je to vlastně jedno.

Tvrdím, že to není jedno. Náš národ si za komunistických časů odtrpěl dost na to, aby si nechal takto poplivat svou čest. A aby znovu musel svoji skutečnou elitu vykopávat u zdi dáblického hřbitova.

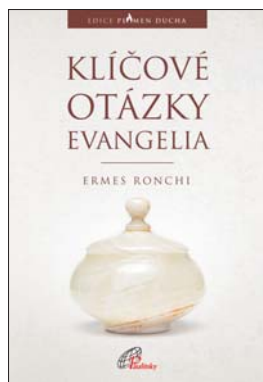
Michaela Freiová

Michaela Freiová, publicistka a překladatelka, spolupracovnice Občanského institutu a Res Claritatis

Z nabídky nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY

NAKLADATELSTVÍ A KNIHKUPECTVÍ PAULÍNKY • Jungmannovo nám. 18, I 10 00 Praha I, tel.: 224 818 757, mobil 733 755 999, on-line knihkupectví: www.paulinky.cz, e-mail: objednavky@paulinky.cz

Ermes Ronchi: Klíčové otázky evangelia

Meditace pronesené při duchovních cvičeních pro papeže Františka a římskou kurii v roce 2016. Váz., 184 str., 249 Kč

Cédric Burgun – Bénédicte Lucereau: Co kdybychom se vzali?

Jak poznáme, že jsme dostatečně připraveni na vstup do manželství? Na to se pokouší odpovědět tato kniha. Je určena nejen těm, kteří se připravují na svatbu, ale i těm, kdo je doprovázejí. Brož., 168 str., 219 Kč

Jacques Philippe: Hledej pokoj a zůstávej v něm

Naše doba je dobou neklidu. Ten často zasahuje i do duchovního života. Naše hledání Boha a služba bližním je jím ohrožena. A stačilo by se jen navrátit k pokoji a důvěře malých dětí, jak nás vybízí evangelium. 2. vydání, brož., 96 str., 119 Kč

Bordelářům trnem v oku

Nedávné volby v USA rozpoutaly silné názorové polemiky. A po vítězství Donalda Trumpa jsou ještě silnější a stále trvají.

Kladu pohoršeným debatérům podlou otázkou: jakpak se jmenoval protikandidát Baracka Obamy? Nikdo z nich si – kupodivu – ne a ne vzpomenout. Inu, vždyť tenkrát v té zaoceánské dálavě nevyhrál a tak zaslouženě upadl v zapomnění. Snad. Tedy u nás. Já se však pamatuji stále velice dobře. John McCain, veterán z vietnamské války, po ní doživotně tělesný invalida (na rozdíl od mnoha dalších sestřelených pilotů měl tzv. kliku: obránci ho motykami neubili, jen zmrzčili. A pak se dokonce vrátil domů). V té době dle mého názoru naděje pro USA. Nevyužitá.

Proč to píšu: mnohokrát a slyšitelně jsem pak osm let skřípal všema dvaatřiceti – nad tím, co Mr. Obama předvádí (předpona „vy-“ byla by výstižnější) a vztekal se, že „Americé“, kterou většina zmíněných znalců nemůže ani cítit (věcné argumenty nebyly z nich k vypáčení), škodí. Štvala mě jeho slizká beztvářnost i fakt, jak Spojené státy za roky jeho úřadu sláblly. Loutka, asi jsem o něm řekl. A ta umí, panečku, škodit!

Proč to píšu: už za doby předvolební kampaně se v Čechách pořádaly dostihy, kdo to republikánskému kandidátovi víc natře: jaký je hulvát, jeho podivné kšefty a jeho hrozivý majetek, jeho manželky, jeho četná faux pas; a prosím vás – jak vypadá! No prostě: na prezidenta USA se on vůbec nehodí – vždy na to nemá!! Varující je, že nedávno k téhle šmíře si s gusem přisadil i Katolický týdeník (Igor Lukeš, Boston).

Trump = ztělesnění politické hrůzy! *Ale tak proč byl tedy zvolen?* Soudný člověk se vyvaruje neopatrného úsudku, neboť USA – jak jsem shledal na vlastní kůži – jsou zemí nám podstatně vzdálenější než těch pár hodin cesty eroplánem. Ta země je jinde v každém ohledu a je dobré si to uvědomit. Ale na něco lze přijít i při pohledu z dálky – i od nás – a nutně omezených znalostech tamních

poměrů, politické scény i celé společnosti: už jsem to vlastně napsal. Tvrdím, že Donald Trump zvítězil nikoli proto, že si Američané vybrali údajně „menší zlo“. Prostým důvodem je, že Obama opakovaně a závažně selhával a tak Američané, kteří jsou na svoji vlast hrdí a touží po tom, aby byla zdravá a silná, řekli prostě DOST! S povděkem jsem četl, že jedním z prvních kroků, které nový prezident učinil, byl rázný stop Obamou prosazované a z kapes daňových poplatníků placené smrti – oné masivní finanční podpoře organizaci, která prosazuje či přímo provádí umělé potraty.

Svrázrně razantní kroky nového amerického prezidenta vyvolávají spousty reakcí, nadále povětšinou ubohých. A tak na závěr poslední otázka: Proč on to, co dělá, vlastně dělá? Nač hádat třikrát – tak je to jasné! Plní své předvolební sliby a začal gruntovat. Uklízí, co nerad zdědil a co se za jeho předchůdce tak neblaze rozrostlo. Může na to stačit jedno jadrné slovo: bordel.

A tak se vůbec nedivím, že nový prezident Donald Trump všem těm bordelářům tak preukrutně vadí.

*P. Jindřich Tluka
Nový Hrádek*

Moje stanovisko k islámu

Již za hluboké totality jsem si kladl rovnítko mezi islám, komunismus a nacismus. Podobně jako komunismus a nacismus je islám spíše ideologie než náboženství. Protože prý je mladší než křesťanství, je dokonalejší, ovšem tím, že neuznává Ježíše jako Božího syna, potom platí: „Kdo nemá Syna, nemá ani Otce“ a zcela jasně to říká i evangelista Jan a najdete to i na dalších místech v Novém zákoně. Protože Mohamed působil až v šestém století, považují tato zjištění za podstatná. Podobné nevyčítám ani buddhismu, ani hinduismu. Velmi mi pomohla četba práce Alaina Besançonova „Vatikán a islám“ (<http://www.revuepolitika.cz/clanky/330/vatikan-a-islam>) a druhá část (<http://www.revuepolitika.cz/clanky/347/vatikan-a-islam>).

K pochopení islámu mi hodně dala kniha Alí Sína „Jak porozumět Mohamedovi a muslimům“. Poslední Mohamedova žena byla nejen pěkná, ale i chytrá, jak je patrné z jednoho hadisu: když Aiša vidí, jak Mohamed zapracovává do koránu pro nás ne zrovna přijatelné věci, které právě provedl: „Ten Aláh ti jde pěkně na ruku.“ Další „školení“ mi dalo čtvrt století práce v CSI a sledování pronásledování křesťanů v zemích s převahou mohamedánů. Jak mnoho věcí na rozdíl od nás křesťanů považují za „normální“.

Stále jsme přesvědčováni, že většina muslimů jsou lidé mírumilovní a násilí k islámu nepatří. Rád bych tomu uvěřil, pokud by ta umírněná většina vyhlásila fatvu na sebevražedné útočníky a útoky, vypalování kostelů (zkuste jim jen pomluvit korán, natož jej spálit) a vraždění jinověrců, aby bylo jasno, že za tyto skutky nepřijdou nebe, kde na ně už toužebně čeká 70 hurisek. To ale ani ta umírněná většina neprosadí; co by tomu řekl Mohamed, jehož životopis je podstatnou částí věroučné trilogie islámu. Stačí si představit, že by se umírněná většina komunistů nebo nacistů vzdala dobrovolně vedoucí úlohy strany a „připravila“ tak lidstvo o nebe nebo ráj na zemi.

Situace v sekularizované Evropě je z hlediska evangelizace muslimů tristní. K víře vedou bohužel především jen příklady a teprve následně vzdělávání ve víře. Vždyť to potřebuje především většina Evropanů. Rád bych doporučil vynikající knihu Andree Mauera: „Příručka pro komunikaci s muslimy“. Obsahuje stručné seznámení s islámem na skoro 100 stránkách a pak nesmírně cenných více jak 100 stránek praktických rad. Obávám se, že kniha není na farách, ale ani v knihovnách našich seminářů.

Končím provoláním ke svým křesťanským souvěrcům vzpomínkou na svého otce, který nám kladl na srdce: „Vaše náboženské vzdělání ať je na úrovni vzdělání civilního.“ Přece všichni pokřtění jsou povoláni k šíření Božího království ve světě.

On to neříkal jenom Lenin – učít se platí do smrti.

*František Kopečný
prezident CSI ČR*

Letem světem

V minulém týdnu obletěla světový tisk zpráva o cestě za eutanazií z Itálie do Švýcarska, a protože se týkala slavné celebrity, známého (po automobilové nehodě vážně nemocného) diskžokeje Faba, nezůstala stranou. Rozvířila diskuse na mnoha úrovních. „Dobrý přítel“ známého DJ odvezl na kliniku, aby zde za mediálního zájmu, jemuž se nebránil, ukončil svůj život. O všem také informoval na sociálních sítích, kde napsal: „Konečně jsem ve Švýcarsku. A naneštěstí jsem se sem dostal vlastní silou a vůlí, bohužel ne za pomoci vlastní země.“ (Jako by snad mělo být zájmem země pomáhat svým občanům ke smrti.) Zároveň poděkoval příteli Cappatovi. „Vytrhl mě z pekla plného bolesti a utrpení,“ řekl. V Itálii bude Cappato stíhán za zločin asistované sebevraždy. Pražský pomocný biskup Václav Malý k tématu pro Český rozhlas prohlásil: „**Život je ale dar, zázrak, kterého se pouze dotýkáme. Eutanazie už tyto meze překračuje. Jsem pro uchování života až do poslední chvíle!** Nějaké aktivní ukončení určitě neschvaluji!“

Ještě jedno podstatné téma létá vzduchem – **rodina a pastorační péče o ni**. Moravský metropolita k tomuto tématu pro Radio Proglas uvedl: „Církev musí pracovat hned. Úkol doprovázet rodiny má být svěřen hlavně rodinám. Naše diecéze zatím postrádají dostatečně hustou síť rodin, které by byly schopné se tohoto úkolu

ujmout. V každé farnosti by měla působit taková buňka. Centra pro rodinu se tedy musejí přednostně věnovat formaci těchto buněk, tedy fungovat i evangelizačně, nejen terapeuticky, to znamená, že se musí věnovat především prevenci a rozvoji zdravých rodin, které se dají do služby. Pokud budeme mít rodiny ochotné evangelizovat, budeme mít i dost těch, kteří budou s námi

Koláž: mimi

pomáhat potřebným. (...) **Cílem každé pastorace je spása člověka, tedy svatost. Plné začlenění do Božího lidu předpokládá život ze křtu a vyžaduje snahu naplnit Boží plán s člověkem. Cesta ke svatosti může být pro lidi dlouhá a namáhavá. Během ní má dozrát jejich víra.** Musejí se oprostít od představy Církve jako servisu, který nabízí služby zákazníkům, a zakusit Církev jako rodinu, jako společenství otevřené Božímu duchu, jemuž se otevírají a postupně se začleňují do Církve.“

Chcete se dobře pobavit? Zapátrejte na webu Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy po tématech závěrečných prací. Bude se psát o tomto: Gender na dětském hřišti (diplomka), Gender na pískovišti (bakalářka), **Gender v textech punkové skupiny Visací zámek** (bakalářka), Genderová analýza seriálu Simpsonovi (diplomka), Genderové redefinice profese palubních průvodců (diplomka). Popravdě, je to spíš k pláči.

A k témuž tématu také dobrá zpráva: v USA byl zrušen dekret bývalého prezidenta, který umožňoval studentům se změněnou pohlavní identitou svobodnou volbu toalet (**opravdu se tím má zabývat prezident světové velmoci?**). Obamův dekret z loňského května školy na celém území Spojených států upozornil, že transsexuální školáci by měli navštěvovat záchodky nikoli podle své fyzické podoby, ale podle vnitřního pocitu příslušnosti k některému z pohlaví. Školám takovou praxi přímo nenařizoval, ale naznačoval, že na jejich stanovisku může záviset přísun peněz ze státní pokladny. Tato hrozba nyní pominula. Trumpova administrativa jednoznačně vyslovila, že nařízení způsobovalo velké množství sporů a mohlo vést k ohrožení bezpečnosti studentek, k jejichž obtěžování mohli pravidlo zneužívat někteří studenti.

-zd-

12. 3.	Ne	2. neděle postní Gn 12,1–4a, Žl 23, 2 Tim 1,8b–10, Mt 17,1–9	19. 3.	Ne	3. neděle postní Ex 17,1–7, Žl 95, Řím 5,1–2.5–8, Jan 4,5–42
13. 3.	Po	sv. Patricie, mučednice (Výroční den zvolení papeže Františka) Dan 9,4b–10, Žl 79, Lk 6,36–38	20. 3.	Po	Slavnost sv. Josefa, snoubence Panny Marie (Doporučený svátek) 2 Sam 7,4–5a.12–14a.16, Žl 89, Řím 4,13.16–18.22, Mt 1,16–24a
14. 3.	Út	sv. Matylda, královna Iz 1,10.16–20, Žl 50, Mt 23,1–12	21. 3.	Út	bl. Serapion, poustevník (anachoreta), asketa Dan 3,25.34–43, Žl 25, Mt 18,21–35
15. 3.	St	sv. Longin, mučedník Jer 18,18–20, Žl 31, Mt 20,17–28	22. 3.	St	sv. Epafrodit, biskup Dt 4,1.5–9, Žl 147, Mt 5,17–19
16. 3.	Čt	sv. Heribert, arcibiskup Jer 17,5–10, Žl 1, Lk 16,19–31	23. 3.	Čt	sv. Turibius z Mongroveja, biskup Jer 7,23–28, Žl 95, Lk 11,14–23
17. 3.	Pá	sv. Patrik, biskup Gn 37,3–4.12–13a.17b–28, Žl 105, Mt 21,33–43.45–46	24. 3.	Pá	sv. Kateřina Švédská, abatyše Oz 14,2–10, Žl 81, Mk 12,28b–34
18. 3.	So	sv. Cyril Jeruzalémský, biskup a učitel církve Mich 7,14–15.18–20, Žl 103, Lk 15,1–3.11–32	25. 3.	So	Slavnost Zvěstování Páně (Den modliteb za nenarozené děti) Iz 7,10–14, Žl 40, Žid 10,4–10, Lk 1,26–38

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník, vydává Res Claritatis. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha, e-mail: redakce@rcmonitor.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Redakční rada: Mgr. Roman Cardal, Ph.D., fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Ing. Josef Mudra, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.